

Interessant nieuws van het Eurobirdnet in juni en juli 1998

1. Het mooiste bericht van juni 1998 kwam op de elfde van deze maand. Het was kort voor middernacht op het Eurobirdnet terechtgekomen. Een trotse opa meldde de geboorte van zijn kleindochter Roseline. *'Het deugt niet en dit bericht past niet op het Eurobirdnet, maar ik ben zo gelukkig met de geboorte van mijn kleinkind, dat ik dit de wereld wil laten weten. En kun je een beter iemand vinden dan vogelaar om zeker te weten dat de Ooievaar is gearriveerd.'*

De volgende dag kwamen er reacties uit diverse Europese landen van enkele bekende en veel onbekende vogelaars. *'Of het nu deugt of niet, van harte gefeliciteerd en een heel gezond en rijk leven toegewenst'* door Per Smith uit Denemarken (8.24 uur). Hij stuurde er een plaatje van een Ooievaar bij.

'Natuurlijk kan dit niet', schrijft Christine Holm uit Denemarken, *'maar het is u vergeven voor deze ene keer. Gefeliciteerd'* (wat een enig bericht om de dag mee te beginnen). Haar gelukwens schreef zij om 8.47 uur.

Om 11.13 uur op vrijdag 12 juni volgt een verlossende boodschap. Selosse Nicolas, een Belg, schrijft: *'Roselin, wat een goede keus. Hier in de buurt van Kaap Gris-Nez noemen wij het vrouwtje Roodmus (Carpodacus erythrinus) Roseline'*. In het Frans heet de Roodmus Roselin cramoisi en het vrouwtje dus Roseline cramoisi. Haar naam is dus afgeleid van een vogelsoort en zo heeft zij iets met vogels te maken. Het is een correct bericht.

Geir Anderson uit Noorwegen vraagt of Roseline genoemd is naar de 'Rosy-faced Lovebird'. Dit is *Agapornis roseicollis*, de Perzikkopagapornis. En, zo laat Geir weten, dan mag dit op het Eurobirdnet. John Cantelo uit Groot-Brittannië schrijft dat 'volgens de voorschriften deze boodschap absoluut ontoelaatbaar is, maar 'uw overduidelijke plezier deed mij glimlachen en zorgde voor een stralende dag'.

Lyndon Kearsly hoopt in Le Portel (Fr.) in september een glas te heffen op de kleine. Uiteraard samen met de nieuwbakken opa. Eli Attar uit Israël gaat er meteen vanuit dat het kind een toekomstige vogelaarster wordt. Tony Parsons uit Engeland vindt dat de opa voor de eerste kijker moet zorgen.

En dan een andere opa uit Engeland. Hij vraagt of ik een huwbare dochter voor zijn zoon heb. Het is een aardige, hard werkende jongen. Tweëndertig jaar oud en nog geen duidelijke interesse voor het andere geslacht.

Voor alle vriendelijke felicitaties en wetenswaardigheden, hartelijk dank. U begreep dat die opa de schrijver is van deze rubriek. Mijn kleindochter is terug te vinden op mijn homepage op internet. Tenslotte wilde ik haar zo snel mogelijk wereldwijd laten surfen. Het is mijn eerste homepage, dus nog lang niet zo perfect als de tot nog toe

beschreven homepages. Alle begin is moeilijk. Het adres: <http://home.worldonline.nl/~meijerpc> of <http://members.tripod.com/~pcmeijer/index.html>

2. Het gaat slecht met de Aasgier (*Neophron percnopterus*) in Europa. Luciano Ruggeri schrijft dat er in Italië nog twaalf paartjes in het wild leven. Daarvan hebben er zeven in 1998 gebroed. Binnen vijf jaar zal de populatie zijn uitgestorven. In Italië heeft men een project gestart om het uitsterven van de Aasgier te voorkomen. De naam van het project is 'Pasqualia' en meer informatie is te vinden op: http://www.aspide.it/freeweb/EBN_Italia. Luciano is voor Italië de coördinator van dit project. Dit jaar zijn ze gestart met voorbereiding tijdens het broedseizoen in Zuid-Italië. Om precies te zijn in Luciano, Calabrië en Sicilië.

De Amerikaan John J. Collins uit Whitestone (New York) meldt ons een dag later dat hij de 'website' heeft bezocht. In superlatieven geeft hij aan dat hij dit bezoek zeer heeft gewaardeerd. Had hij dit vijf jaar eerder maar geweten. Dan had hij veel meer vogels gezien. En dat de vogelbescherming in Italië zo'n vlucht heeft genomen, is zeer verheugend.

3. Veel aandacht kreeg het verzamelen van materiaal voor de wetenschap. Zelf ben ik nauw betrokken bij de 'Club van Nederlandse Vogelkundigen'. Deze club is in 1911 ontstaan door verschillen van mening tussen leden van de Nederlandse Ornithologische Vereniging over het mogen schieten van vogels voor wetenschappelijke doeleinden. De discussie van toen vindt nu plaats naar aanleiding van de vondst van nieuwe vogelsoorten. In de Braziliaanse regionale hoofdstad Curitiba (van de staat Paraná, red.) is een nieuwe vogelsoort ontdekt. Het vogeltje wordt ingedeeld bij de 'Tapaculo's (onder andere *Scytalopus*)'. Dit haal ik uit een krantenbericht.

Er werd nog meer ontdekt. In Ecuador vond Robert Ridgely begin dit jaar de op één na grootste 'Antpitta'. Informatie hierover vindt u op:

<http://www.cnn.com/WORLD/americas/9806/11/new.bird.ap/>. Op deze pagina's staat tevens het verhaal dat er vier exemplaren zijn verzameld voor de wetenschap. Of dit voor zulke zeldzame soorten ook moet, verdient serieus te worden overwogen, vindt Gerd Rötzoll uit Hannover. Simon Nichols uit Engeland geeft hem gelijk. Je kunt voor DNA-materiaal toch ook genoeg nemen met bijvoorbeeld wat veren. Ook anderen steunen deze mening. Tegenwoordig hoef je niet per se vogels te doden en op te bergen in een lade om zo de soort te bestuderen. Je kunt van video en foto's gebruikmaken.

Er wordt ook geen informatie gegeven over de aantallen van deze soort. Dat kunnen er nooit zoveel zijn, schrijft Jan Alex Roos uit Groningen, anders was de vogel al lang bekend geweest. Dus moet je ze dus niet verzamelen.

Wim Vader uit Noorwegen, die zelf conservator is in het museum te Tromsø, houdt een pleidooi voor het verzamelen voor de wetenschap. Als wetenschappers later bijvoorbeeld nog eens de organen of delen van de organen willen bestuderen dan moet dat kunnen. Aan de hand daarvan kunnen ook allerlei ontdekkingen worden gedaan.

Tommy Pederson uit Noorwegen sluit zich bij het standpunt van Wim Vader aan. Hij wijst op de ontdekking van endemische soorten in de Democratische Republiek Kongo (voormalig Zaïre). Deze ontdekkingen kwamen door onderzoek van vogels die in de Kongo waren verzameld. Het gebied waar deze vogels zitten wordt bedreigd. Doordat het hier om specifieke soorten gaat - Prigogine's Buulbuul (*Chlorocichla prigoginei*) heeft BirdLife-international het op zich genomen deze gebieden te gaan beschermen. Dit is de positieve kant van de medaille.

Paul van Gasse uit België wijst op de beschrijving van de Buulo Burti Boubou (*Lanius libe-ratus*). Deze soort is beschreven aan de hand van foto's en veren afkomstig van de rui, alsmede door de aanwezigheid gedurende enige tijd van een vogel in gevangenschap in Somalië. De vogel werd in 1991 losgelaten in een reservaat ver in het zuiden van Somalië. Er is nu geen enkel bewijs voor het nog voorkomen van deze vogel. In de gids betreffende de vogels van Somalië hebben de auteurs de soort slechts achterin het boek vermeld. Toch jammer, vindt Paul. Paul geeft tevens aan dat Robert Ridgely een zeer gewetensvolle ornitholoog is met een grote veldkennis. Hij wist dat er verscheidene populaties van deze soort in de omgeving waren.

Willem-Pier Vellinga wijst erop dat het beter is de publicatie van de ontdekking in 'The Auk' af te wachten. Daar staat mogelijk ook in welke aantallen deze soort voorkomt. Pitta's behoren tot een lastig te definiëren groep vogels. Je krijgt ze moeilijk te zien en dan is met name het geluid van belang voor de determinatie van een soort. Pier wijst ons op een andere pagina waar informatie te vinden is over de ontdekking: <http://www.acnatsci.org/>. In dit verslag staat dat er op het moment van de ontdekking dertig vogels waren. Er zijn er nu dus zesentwintig over. De biotoop, die ten zuiden van de stad Loja ligt, wordt bedreigd door ontbossing. Men probeert \$ 35.000 bijeen te krijgen om het gebied en daarmee de soort te beschermen.

In de discussie mengt zich professor Jon Fjeldså van de Universiteit van Kopenhagen. Hij is betrokken geweest bij de ontdekking van de 'Antpitta'. Als de soortbeschrijving door Ridgely is gegeven, dan zal blijken dat er mogelijk duizenden vogels zijn te vinden van dezelfde soort.

Hij wijst op een ander aspect. Hij was mede-auteur van de hierboven genoemde *Lanius libe-ratus*. Doordat deze vogel niet was verzameld, werd redacties van wetenschappelijke tijdschriften gevraagd artikelen over deze vogelsoort niet op te nemen.

Wie een soort heeft ontdekt en op zijn naam krijgt, die wil het natuurlijk wel publiceren. Emoties alom.

Oscar van Rootselaar uit Nederland wil graag een plaatje van de vogel zien en de beschrijving van de plaats in het taxonomisch systeem. Voor hen die zijn geïnteresseerd in de vraag of er nog moeten worden verzameld of niet, wijst hij op een artikel door J.V. Remsen jr. uit 1995 'The importance of continued collecting of bird specimens to ornithology and bird conservation' in Bird Conservation International (volume 5, nummer 2/3 (June/September), bladzijden 145-180) en een aantal verwijzingen naar andere artikelen. Een ander artikel is geschreven door Kate Scott in 1991. Het heet 'World first: Bird survives baptism' in BBC Wildlife (August, bladzijde 534).

4. Mooie of interessante woorden kun je ook leren via de informatie op Internet. Diverse mensen reageerden op een verzoek uit Denemarken door Rolf Christensen om informatie over het lokken van 'Waterrietzangers' (*Acrocephalus paludicola*). Met geluiden moet je ze toch kunnen lokken. Opnieuw ontspint zich een discussie over de ethiek van het afspelen van geluiden om vogels te vangen. Natuurlijk zijn er verschillende meningen. Waarden en normen blijken regelmatig aan de orde, ook via het Eurobirdnet. Dat is best wel interessant.

Voor de liefhebbers van de Engelse taal geef ik het woord: 'tape-luring'. Een pracht begrip, dat mij doet denken aan de brochure die mr. J. Kist eens heeft geschreven met als titel 'The lure of the list' (1964).

5. Michael Watkins ziet op 18 juni 1998 nabij de ondergrondse van Stanmore - één van de buitenwijken van Londen - een 'vale' Merel. Het is geen albino vogel. Komt zo'n kakikleurige vogel meer voor en is dit een genetische afwijking?

Jan Alex Roos uit Groningen schrijft dat hij al ruim een jaar een 'vale' Merel in zijn buurt heeft. Dit is een leucistisch exemplaar. Leucisme is een gebrek aan donkere pigmenten, waardoor een vogel bleekbruin of witachtig van kleur is. Dit is een mutatie die in de genen zit, die bij vrouwtjes het meest voorkomt, dat heeft te maken met het geslachtsbepalende chromosoom.

Frank Willems schrijft dat een vogelkweker in zijn geboortedorp graag gebruik maakte van kleurafwijkingen van vogels. Hij had wel vijftien kleurvariëteiten van bijvoorbeeld de Merel. Maar ook van de Huismus, de Kauw en de Spreeuw had hij kleurafwijkingen. Met die vogels fokte hij en vervolgens schijnen ook deze 'gewone' vogels geld op te brengen in België.

6. De leeftijd van stootvogels blijkt een interessant onderwerp. Steinar Eliassen uit Noorwegen wil dit graag weten. Robert Robinson uit het Verenigd Koninkrijk geeft als eerste antwoord. In het 'Handbook Birds of the Western Palearctic', deel 2 vond hij dat er een Visarend is van 32 jaar oud. Een Zeearend heeft de leeftijd van twintig jaar bereikt. In gevangenschap is er een Zeearend van 42 jaar oud. In het tijdschrift 'Nos Oiseaux' (1977-34: 31-35) staat dat een Steenarend in het wild de leeftijd van 25,7 jaar bereikte. Uit gevangenschap is een Steenarend bekend van 57 jaar, zo weet Lars Larsson uit Zweden te melden.

Rob Goldbach en Robert Keizer uit Nederland

wijzen op een vondst van een dode Bruine Kiekenkief nabij Sexbierum. Dit dier was achttien jaar eerder geringd op Schiermonnikoog.

Oscar van Rotselaar uit Wageningen is altijd goed gedocumenteerd. Hij heeft uitgezocht wat er bekend is over alle stootvogels van Europa. Hij publiceert op het net een overzicht met de wetenschappelijke naam van de soort, alsmede een zevental Europese namen. Daarbij staat aangegeven wat er bekend is over de leeftijd die een vogel in het wild of in gevangenschap bereikte. Op zich is dit al een interessant overzicht van een gedegen speurder.

7. Auerhoenders (*Tetrao urogallus*) gaan uit hun dak.

De Noor Eddie Chapman laat weten dat er in zijn woonplaats Voss in het westen van Noorwegen elk jaar 'geflipte' Auerhoenders zijn te zien. Dit jaar was het alleen een vrouwtje, maar gedurende de afgelopen jaren waren er ook mannetjes. Meestal vangt men de vogel en brengt men deze naar een locale vogelaar, die de vogel dan weer terugzet in de natuur.

Een oude jager gaf als advies een Auerhoen dat uit zijn bol gaat, te vangen en op te sluiten in een geheel donkere kamer. Na een dag of twee kun je de vogel dan weer loslaten in de natuur. Eddie heeft dit middel niet geprobeerd. Hij heeft geen donkere kamer.

De mannetjes kunnen vrij agressief zijn. Zij vallen dan aan. Vrouwtjes vertonen het gedrag dat voorafgaat aan een paring. In de afgelopen tien tot vijftien jaar is er slechts één keer een mannetje geweest dat zo agressief was dat men maatregelen moest nemen.

Jerzy Dyczkowski uit Polen weet dat Auerhoenders zich zeer onbezorgd gaan voelen als zij een tijd alleen zijn. Ze vallen dan alles aan dat groter is dan zichzelf en dat beweegt. Met name zwarte voorwerpen trekken de aandacht. De mannetjes zien daarin een rivaal en de vrouwtjes een partner.

Homepages

Voor een webserver is het een uitdaging een eigen website te hebben. Dat fraaie uithangbord langs de digitale snelweg, waar iedereen toch even naar kijkt. Om dat te maken, moet je een programma hebben. De software voor dit programma helpt een website-architect bij het opzetten van de homepage. Er zijn verscheidene programma's. Je kunt de taal leren en dan aan de slag. Zo ging dat vroeger. Je kunt ook voorgerekookte websites krijgen en die vervolgens naar eigen inzicht invullen. Dat is wat gemakkelijker. Als je rondkijkt op het internet naar al die verscheidene sites, dan herken je de pre-fabs meteen. Toch kun je met al die voorgebakken elementen leuke websites bouwen. Bij verschillende programma's helpt een 'wizzard' jou.

De afgelopen maanden ben ik bezig geweest met het bouwen van een eigen website. Ik had hulp van twee 'wizz-kids': mijn zoon Paul en een leerling van school (mavo-4) Joffrey. De eerste beginselen werden mij in een uur bijgebracht en op een zaterdagochtend meende ik dat het een fluitje van een cent was.

Het programma Microsoft Frontpage 97 (later 98) hielp mij binnen het genoemde uur een website te hebben. Vervolgens de tekst schrijven. Daarna tekeningen en foto's importeren en natuurlijk moesten er een gastenboek en een teller komen. Veel vrije uren zijn inmiddels in de website gaan zitten. Een aantal zaken lukt echt nog niet. Daarvoor heb ik meer hulp nodig. Het is een kwestie van tijd en geduld en goede hulp. Er zijn leuke boeken die je wegwijs maken.

Als ik op het internet een leuke site zie, dan besef ik dat daar heel veel werk aan vast heeft gezeten. Met nog meer bewondering schrijf ik dus over de homepages van onze vogelaars. Zo ook over:

Vignet Vogelwerkgroep Vlietland.

De homepage van Vogelwerkgroep Vlietland

<http://www.xs4all.nl/~sjaak/vwgv/> is de URL. De foto is ditmaal een Geoorde Fuut.

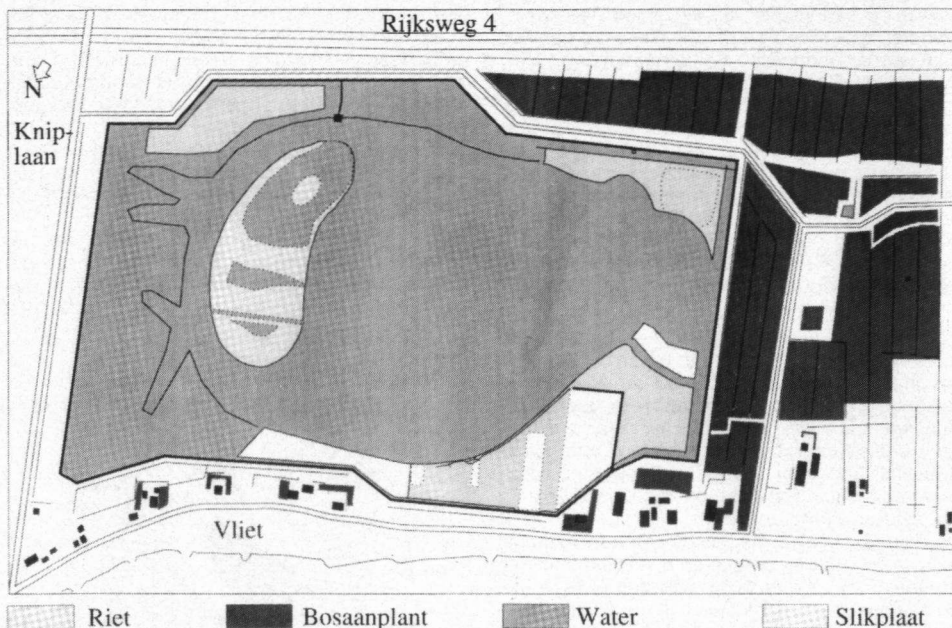
De bedoelde Sjaak is Sjaak Schilperoord en de URL laat mij zien dat Sjaak een particulier is, aangesloten bij de provider XS4all. Hij moet al knap thuis zijn in het maken van websites, want hij gebruikt zogenaamde 'frames'. Allerlei stukken tekst staan dan in 'hokken'. Door middel van het aanklikken van een 'knop' kom je bij de informatie die je wenst. En er is veel informatie.

Sjaak laat weten dat hij de foto telkens wil aanpassen aan het seizoen. De Geoorde Fuut heeft in 1998 met zestien paren in het gebied gebroed! Alle foto's op deze homepage komen uit het gebied zelf.

Er zijn zeven knoppen: 'home', 'intro', 'excursie', 'logboek', 'tellen', 'rapporten' en 'pers'.

De firma Nedstat stelt voor particulieren gratis de teller ter beschikking. Als je er op klikt, krijg je wat reclame en heel veel informatie. Wie bezoeken jouw homepage vandaag, of de afgelopen dagen? De afgelopen week? Grafieken met overzichten per maand en ook overzichten van welke landen er surfers langs zijn gekomen. Vanaf 18 februari 1998 zijn er 545 bezoekers geweest. De drukste dag was 15 april toen er 15 bezoekers langskwamen.

De bezoekers komen uit Canada, de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland, Thailand en natuurlijk uit een aantal Europese landen. Er is ook een

De Vogelplas Starrevaart is een fraaie plas in het stedelijk gebied van Leidschendam tussen Rijn-Schiekanaal en de A4.

mogelijkheid cijfers te geven voor deze website. Drie mensen namen de moeite. Deze drie blijken niet ontevreden te zijn. Als je details wilt zien, dan heb je wel een wachtwoord nodig.

Home

Dit is de thuisbasis van elke website. Je hebt er een overzicht over wat je te wachten staat. De hierboven genoemde zeven 'knoppen' (of buttons) staan er op.

Zij brengen je naar meer informatie. In de tekst vind je ook 'hyperlinks' die het mogelijk maken door te dringen in de website. De meest voorkomende vragen worden beantwoord. 'Waar is de vogelwerkgroep actief?' 'De vogelwerkgroep coördineert het ornithologische veldwerk in het recreatiegebied Vlietland en de Vogelplas Starrevaart. Een fraaie plas in het stedelijke gebied gelegen op het grondgebied van Leidschendam

tussen het Rijn-Schiekanaal en de A4. Hoe je er precies moet komen, is even een weet. Maar een kaartje helpt je daarbij. Een ander kaartje leidt je virtueel rond in het gebied. De plekjes waar de Geoorde Fuutjes te zien zijn, worden aangewezen. Zie ook 'De Braakbal' 19 (3): 2, 34-37.

De vogelwerkgroep is al actief vanaf 1970. Uiteraard deden zij mee aan de grote Nederlandse projecten die Sovon organiseerde. Het oorspronkelijke natuurgebied in Vlietland ging door ontzanding verloren. Het geplande natuurgebied liet nog lang op zich wachten, zodat in de jaren tachtig niet veel activiteiten werden ontplooid. Nu er sinds 1995 een fraaie natuurplas ligt, zijn er weer plannen om jaarverslagen te maken over de stand van de vogels alhier.

Men vindt er een uitkijktoren en een uitkijkhut en langs de plas is een kade, die ook veel wordt gebruikt door de plaatselijke bevolking van Leid-

De Geoorde Fuut heeft dit jaar met zestien paren gebroed in de Vogelplas Starrevaart.

Foto: Sjaak Schilperoord.

Dank zij een groot aantal trefwoorden op de homepage van Ameland kunnen wij ons goed voorbereiden op een bezoek aan dit prachtige eiland.

schendam om te genieten van de vogels. Het gebied is vrij toegankelijk voor een ieder. Educatief ziet het er zeer goed uit.

Trouwens, wie meer wil weten over de opzet van het gebied, alsmede het beheer, vindt ook veel goede informatie. Onder andere een notitie geschreven door Leo Bancken voor de provincie Zuid-Holland in 1985. Daarin staat aan welke criteria een 'vervangend natuurgebied' dient te voldoen. Hij maakte zo van de nood een deugd. Onder de kop 'tellen' wordt instructie gegeven over de manier van tellen, alsmede het aanreken van waarnemingen. Het gebruik van e-mail hierbij lijkt mij heel handig.

Deze homepage vind ik goed van opzet. Overzichtelijk en aantrekkelijk om verder te gaan kijken. Goede en ook actuele informatie. De moeite van een bezoek waard of om het voorbeeld eens na te volgen.

Sjaak is een goede dertiger en hij werd door zijn vrouw en haar familie op het Landgoed 'De Horsten' nabij Wassenaar gestimuleerd ook de vogelsoorten te leren kennen. De Meeslouwerpolder was destijds een paradijs voor vogelaars en daar kwam hij met Vogelwerkgroep Vlietland in contact. Niet alleen telt hij er vogels, maar hij is ook lid van de beheerscommissie. Zij adviseren de provincie Zuid-Holland over het beheer van dit gebied. Na zijn afstuderen als natuurkundige in Delft kwam hij terecht in de automatisering. Programma's schrijven en het opzetten van deze homepage komen dan ook voort vanuit zijn professionele achtergrond. Het is heel leuk dit te combineren met het plezier in de vrije tijd. En als je dan zo trots kunt zijn op het gebied dat je mee hebt mogen helpen inrichten, dan geniet je na-

tuurlijk van elk moment. Ook de virtuele bedankmomenten.

Ik geniet van deze homepage.

De homepage van Ameland

Als ik dit schrijf is het 21 juli 1998. Niet direct het weer met vrolijke vakantiegedachten. Te veel regen. Maar een waddeneiland kan altijd. Daar is het droger, zo zegt men. Dat ik Ameland als eerste waddeneiland beschrijf, heeft iets te maken met mijn gedeeltelijk Amelandse afkomst. In de vorige eeuw kwam er een 'Nobel' naar Amsterdam. In de landbouw kon je het niet meer verdienen. In de industrie beter, zo dacht de vader van mijn oma Lolina Nobel.

En dan heb je toch iets met zo'n eiland. In de dorpen Hallum of Ballum heeft mijn voorfamilie gewoond en gewerkt. Verre familie is er nog altijd. Als vogelaar laat ik mij graag informeren over een mooi stuk natuur.

Op URL <http://www.ameland.nl/nosuch.html> staat alles over Ameland. Het is een minder speelse website dan die van de Vogelwerkgroep Vlietland. Toch kun je ook hier de informatie gemakkelijk krijgen. Dit dankzij het grote aantal trefwoorden dat er aan de linkerkant van elke pagina staat.

Onder de kopjes 'activiteiten', 'natuur', 'cultuur', 'interessant', 'praktische informatie', 'advertenties' en 'VVV Ameland' vinden wij alle informatie die wij nodig hebben om een bezoek aan dit Waddeneiland voor te bereiden.

Mocht u mij op zaken willen attenderen, of naar aanleiding van bovenstaande reageren, dan vindt u hieronder mijn adres.

■ P.C. Meijer, Bakboordlaan 3, 3448 KG Woerden. Telefoon: (0348) 43 19 05; fax: (0348) 43 02 16. E-mail adres: meijerpc@worldonline.nl <http://home.worldonline.nl/~meijerpc> of <http://members.tripod.com/~pcmeijer/index.html>